

Hutbe, 20.05.2022

Hayatı Helal Yaşamak

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴾
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:
« لِيَأْتِيَنَّ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا يُبَالِي الْمَرْءُ بِمَا أَخَذَ الْمَالِ، أَمِنَ حَلَالٍ أَمْ مِنْ حَرَامٍ »

Kıymetli Müslümanlar!

Helal ve haram kavramları yüce dinimiz İslam'ın en önemli mefhumlarından. Genel anlamıyla, yapılması dinen caiz olan fiillere helal, yapılması dinen yasaklanan fiillere ise haram denmektedir. Allah'ın emir ve yasaklarını gözeten bir Müslüman, yaşadığı hayatın bütününde helal olanın arayışında, haram olandan ise uzağında durma gayretindedir. Bu konuda Rabbimiz “Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyin! Şeytanın izinden yürümeyin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır.”¹ diye buyurmuştur.

Aziz Müminler!

Hayat yolculuğunda insanı örneksiz ve rehbersiz bırakmayan Rabbimiz, helal hayatın ölçü ve sınırlarını temiz ve helal olanı aramak ve bu konuda aşırıya ve israfa kaçmamak şeklinde çizmiştir. Yüce Rabbimiz şöyle buyurur: “Allah'ın size verdiği temiz ve helal rızıklardan yiyin, kendisine iman ettiğiniz Allah'a karşı gelmekten sakının.”² Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) de çerçeveyi şu şekilde çizmiştir: “Helal, Allah'ın Kitabı'nda helal kıldıklarıdır. Haram da Allah'ın Kitabı'nda haram kıldıklarıdır. Hakkında bir şey demedikleri ise müsamaha gösterdiği (mubah) şeylerdendir.”³ Helal ve haramı bilme konusunda bizleri kendi hâlimize bırakmayıp iyiliği, güzelliği ve doğruyu bildirdiği; diğer taraftan kötülüğü, çirkinliği ve yanlışlığı gösterdiği için Rabbimize ne kadar şükretsek azdır.

Değerli Kardeşlerim!

Müslüman, yaşamının bütününde Allah'ın rızasını merkeze almak zorundadır.

Dünyada yapıp ettiklerinin hesabını ahirette mutlaka vereceğinin bilincinde olmalıdır. Hatta, Mevlamızın bahsettiği ömrü Allah'ın yolunda geçirmeye azmetmelidir. Allah (c.c.), kitabımız Kur'an-ı Kerim'de “De ki: Namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm, âlemlerin Rabbi Allah içindir.”⁴ diye buyurarak, bizleri kendisi için yaşamaya davet etmektedir. Onun için yaşamak ve rızasını kazanmaya çalışmak, helal ve haram hassasiyetine sahip olmayı gerektirmektedir.

Muhterem Cemaat!

Helal ve haram denince, bunun sadece yemek ve içmekle sınırlı olmadığını bilmemiz gerekir. Elbette yiyip içtiklerimizde Allah'ın emir ve yasaklarını dikkate alacağız. Ancak helal ve haram bilincine hayatın bütün alanlarında sahip olmalıyız. Yediklerimizde helallik aradığımız gibi nereden kazanıp nereye harcadığımızda da helali gözetmeliyiz. Resûlullah (s.a.v.); “Öyle bir zaman gelecek ki kişi malını helalden mi yoksa haramdan mı elde ettiğine bakmayacak!”⁵ buyurarak bu tehlikeye dikkatimizi çekmiştir. Dolayısıyla İslam'da yiyip içtiklerimizin helalliğine dair ölçüler olduğu gibi kazancın nerede ve nasıl harcanacağına dair de ölçüler vardır. Bunun başında ise israftan kaçınmak gelir. İsrâf aşırılıktır ve aşırılık haddi aşmak olduğundan dinimizce haram kılınmıştır. Bu konuda Rabbimizin koyduğu itidal ölçülerine riayet etmek esastır. Yemede, içmede, kazanmada, harcamada, giyinmede, gezmede, tatil yapmakta israf olan değil ihtiyaç olan tercih edilmelidir. Varlık içinde de olsak ihtiyacımız kadarını tercih etmekle mütevazı bir hayatı seçmiş oluruz. Bunda Hak Teâlâ'nın rızası vardır. Hayatında Allah'ın rızasını gözeten ve önceleyenler için, içinde ebedî kalacakları cennetler vadedilmiştir.

Mevlamız bizleri, hayatlarında helal ve haramı gözeten, bu vesileyle hem dünyada hem de ahirette bahtiyar olan kullarından eylesin. Amin!

¹ Bakara suresi, 2:168

² Bakara suresi, 2:172

³ Tirmizî, Libâs, 6; İbn Mâce, Et'ime, 60

⁴ En'âm suresi, 6:162.

⁵ Buhârî, Büyü, 23